

COSES NOSTRES

BUTLLETÍ INFORMATIU DELS PLANS DE SIÓ

NÚM. 228 - HIVERN 2003-2004

Festes de Nadal

Adrià Marquilles,
nou alcalde dels
Plans de Sió.

Pàg. 5

Eleccions al
Parlament de
Catalunya.

Pàg. 6

Concursos de
dibuix i de pintura
de petits i grans.

Pàg. 12, 13, 21

Jornada literària
a Hostafrancs.

Pàg. 15, 16 i 17

**Monografia:
Francesc Buireu,
sempre en el record**

Salutació

Benvolguts/es veïns/es,

M'adreço per primera vegada a tots vosaltres en la meua condició d'alcalde dels Plans de Sió, càrrec que ocupo des del dia 24 d'octubre, en formalitzar-se el protocol exigít, donat el traspàs de qui l'ostentà durant 24 anys, el nostre malaguanyat Francesc Buireu i Rovira.

Amb el seu record i consells sempre presents, inicio aquesta trajectòria al capdavant del Consistori dels Plans de Sió. És il·lusionant i engrescador servir a la nostra comunitat, ja ho he estat fent des de fa molt de temps, en diferents facetes i activitats. Ara, encaro aquesta amb un gran sentit de responsabilitat i amb l'esperança de complir amb les expectatives dipositades en la meua persona.

Penso que és l'hora de les idees, de donar una embranzida important als nostres pobles, cercar recursos endògens i forans per satisfer les necessitats bàsiques i les que es puguin esdevenir.

Els Plans de Sió estan subjectes a un procés de transformació, malgrat que a vegades el dia a dia no ens ho faci pensar. Petites i mitjanes indústries, tallers amb tecnologia punta, nous habitatges, nous vinguts, són la punta de l'iceberg d'aquest procés en què tindrà molt a dir la transformació total en regadiu del nostre terme municipal, una situació geogràfica privilegiada prop

dels nuclis generadors de treball i amb unes bones comunicacions que ens poden atansar amb rapidesa als llocs més remots.

Des de l'Ajuntament pretenem cooperar en l'assoliment de les sinergies positives, perquè generin el motor impulsor d'aquesta transformació que hom desitja i que no podem deixar escapar. Per això, conscients de les nostres limitacions pressupostàries, volem aprofitar al màxim els recursos de què disposem, continuar en l'atenció dels serveis bàsics, l'atenció social i alhora donar suport institucional a les iniciatives que sorgeixen d'arreu del municipi.

Estem ja en el segle XXI i dissortadament encara tenim dèficits importants per satisfer, la portada d'aigua a la zona sud-est del municipi n'és un exemple, també els accessos en mal estat i altres obres d'infraestructura requeriran tot el nostre esforç i atenció. D'altra banda també hem d'adaptar-nos a les noves tecnologies (banda ampla...), que ens han de permetre pujar al tren de la modernitat i de la competitivitat.

Cal ser ambiciosos a l'hora de marcar-nos les fites. En el capítol d'obres necessàries, hem sol·licitat subvencions al POU SC per un import superior al milió tres-cents mil euros, o en la restauració d'espais naturals degradats al FEDER per un import de dos-cents vint-i-set mil euros. Confiam que el nou govern de la Generalitat de Catalunya ens ajudi com ho havia fet l'anterior per millorar el nostre municipi.

Penso que és l'hora de les idees, de donar una embranzida important als nostres pobles, cercar recursos

endògens i forans per satisfer les necessitats bàsiques i les que es puguin esdevenir. Cal fer una aposta pel futur, potenciar els valors dels nostres joves, dels nostres emprenedors, de les associacions de casa nostra, i en això trobareu en mi el suport necessari.

A poc a poc i sense pressa hem de fer camí per aconseguir un Plans de Sió pròsper, modern i sostenible. Aquest camí l'hem de fer plegats, dins d'un clima òptim de convivència, tolerància i participació. Confio en la vostra comprensió i en la vostra col·laboració, com sempre l'he rebuda.

Als inicis de l'any 2004, us desitjo el millor per a tots i cadascun de vosaltres, de les vostres famílies i dels nostres pobles, desigs que han de perdurar al llarg de l'any i sempre.

Cordialment,

Adrià Marquilles i Bernaus
Alcalde del l'Ajuntament
dels Plans de Sió

COSES NOSTRES

Butlletí informatiu trimestral

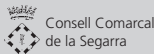
Edita:

Ajuntament dels Plans de Sió

Redacció:

Comissió de Cultura

Amb el suport de:

El contingut dels articles signats només reflecteix el parer de l'autor.

Correcció lingüística:

Servei Comarcal de Català de la Segarra

 Disseny: **Joan Trilla**

Redacció:

Jordi Caus, Mireia Caus, Montse Cirera, Rosa Mª Gabernet, Sara Gabernet, Julian González, Cristina González, Magda Gou, Albert Marquilles, Joan Martí, Josep Mora, Josep M. Pinós, Anna Rialp, Joan Trilla, Jordi Vila, Assumpció Vilaseca, Mestres i alumnes de l'escola de les Pallargues.

 A/e: **secretaria@plansdesio.com**

 Fax: **973 52 00 30**

Imprimeix:

Impremta-Òfset Barnola. Guissona.

Dipòsit legal: LI-404-1982

Com voleu Coses Nostres?

La redacció

Per a què ens serveix la història? A qui interessa Pedrolo?

El passat estiu es va realitzar una convocatòria per, part de l'Ajuntament, per fer un estat de la qüestió cultural del municipi. En l'apartat en què es va parlar de Coses Nostres ens va sorprendre com es va qüestionar diversos apartats de la revista; això ens ha fet reflexionar que potser no sabem arribar als lectors. Les dues preguntes que hem encetat l'escrit són un exemple del que el públic digué (la 2a per parlar de la jornada literària) i és clar, davant de posar en dubte els treballs que es fan de manera desinteressada sobre el Municipi i de qüestionar-se si el "Manolito" (com encara coneixen a Pedrolo alguns de la seva generació) no interessa parlar d'ell, ens veiem en l'obligació moral de conèixer el parer dels lectors.

Per això us volem demanar que contesteu l'enquesta que s'adjunta a Coses Nostres per comprovar si cal canviar l'orientació de la revista, a la vegada que es proposa des de l'Ajuntament reduir el pressupost de la mateixa.

Si repasseu la revista núm. 222, de l'estiu de 2002, es feia una crida a tothom a participar-hi, a fer-nos arribar notícies. Es deia qui eren els representants de cada poble. Aquesta és la nostra estructura, basada en el voluntarisme, cercant la màxima i variada participació. La feina de coordinació és feixuga per recollir el material escrit, amb la recerca de l'article que no arriba o de la foto que encara no han portat.

Per tant, demanem als lectors que ens facin arribar l'enquesta per poder valorar l'opinió de la gent. Si no rebem les enquestes, entenem que el CN que fem no interessa i l'Ajuntament haurà de cercar un nou equip de redacció. Per això hem fet un compte simple, almenys hem de rebre el 50% dels votants, 237. També ens agradaria que la contestin els joves de menys de 18 anys, ens interessa la seva visió i la seva col·laboració.

Si contesteu l'enquesta serà un suport d'ànim per a nosaltres. El resultat de l'enquesta serà feta, per garantir l'objectivitat, per membres de CN, de l'Ajuntament i una professora universitària d'estadística.

Per tot l'exposat esperem la vostra opinió, per saber com voleu el futur de Coses Nostres

L'enquesta es pot trametre via correu a l'Ajuntament o als alcaldes de cada poble.

Sumari

Salutació	2	La joventut opina	18
Editorial	3	L'atenció (un escrit pedagògic)	19
L'Ajuntament comunica	4	Les festes de Nadal i Reis	20
Notícies d'aquí	6	Concurs de Pintura «Els Plans de Sió»	21
Una conversa sense pressa amb	10	Trobada d'artistes «Art, per a què?»	22
Experiències inoblidables	11	Plou i fa sol	23
Concurs de dibuix	12	La nostra cuina	23
Clàssics	14	A la recerca de la imatge	23
Jornada Literària	15		

Extracte dels acords més importants de les Comissions de Govern i dels Plenaris de l'Ajuntament

17 de setembre. En presència dels Honorables Consellers de Governació i Relacions Institucionals i d'Agricultura, es reuneix el Consistori en caràcter extraordinari i urgent, aprovant per unanimitat l'únic punt de l'ordre del dia: el nomenament d'en Francesc Buireu i Rovira com a fill il·lustre i predilecte del municipi dels Plans de Sió.

3 d'octubre. Sessió Plenària ordinària de la Corporació Municipal.

Ordre del dia:

Agraïment de l'Alcalde en funcions als veïns, regidors, delegats de Govern i personal de l'Ajuntament la participació en les honres fúnebres que tingueren lloc el passat 18 de setembre, en honor del nostre Alcalde Sr. Francesc Buireu, demanant també un minut de silenci.

Aprovació Pressupost del 2003, és aprovat el pressupost amb un import d'ingressos i despeses de 540.834 euros.

Llicències d'obres, són aprovades les següents:

- Antoni Farré, construcció de quatre habitatges adossats al c/ Afores de la localitat de Concabella.
- Pavimentació a Montcortès amb un pressupost de 36.305,09 euros.
- Pavimentació baixada de cal Boixadera de Mont-roig amb un pressupost de 26.225 euros.
- Pavimentació accés sud a les Pallargues, amb un pressupost de 13.394,84 euros.

Aprovació del conveni de permuta béns municipals amb solar de propietat de la Sra. Dolors Bernaus de la localitat de Mont-roig.

Aprovació de la proposta d'instal·lació d'una placa al cementiri de Sisteró i Pelagalls en record i homenatge a totes les víctimes de la guerra civil 1936-39.

Un moment de l'acte de nomenament de fill il·lustre i predilecte a Francesc Buireu, en presència de la seva família.

Són aprovades les següents memòries valorades:

- Arranjament cementiri de Concabella.
- Casa de la vila d'Aranyó.
- Església de l'Assumpció d'Aranyó.
- Casa de la vila.
- Teulada i casa del metge de les Pallargues.

Coneixement de l'escrit de l'Ajuntament de Granyanella pel que fa referència al projecte de construcció d'una depuradora al terme de Tordera.

Aprovació del plec de condicions d'alienació de venda per subhasta immoble de Sisteró.

Aprovació festes locals 2004.

Acord per a la delegació a la Diputació de Lleida de les facultats que l'Ajuntament té atribuïdes en matèria de gestió tributària i recaptació de l'import de vehicles de tracció mecànica.

Aprovació de modificació ordenances IBI, IAE, i ITVM, així com aplicació de la nova ordenança d'impost

sobre construccions, obres i instal·lacions.

Estudi de la portada d'aigua a les localitats de l'Aranyó, Muller, el Canós i Montcortès.

17 d'octubre. Comissió de Govern.

Concessió de llicències d'obres:

- Josep Maria Hortet, de Sisteró.
- Endesa, Distribució Elèctrica.
- Josep Boncompte, de les Pallargues.
- Josep Maria Huguet, per una conducció d'aigua.
- Pere Porta, d'Hostafrancs.
- Ramon Carulla, de Concabella.
- Josep Bargués, d'Hostafrancs.
- Joan Carles Vilaró, d'Hostafrancs.

Sol·licitud subvencions petites ajudes per les següents obres:

- 1) Arranjament del pis de l'Ajuntament.
- 2) Reparació teulada casa del metge.
- 3) Col·lector del Canós.
- 4) Ampliació del paviment de la plaça de Mont-roig.
- 5) Reparació vials de les Pallargues.

- 6) Condicionament de la sala del castell de Concabella.
- 7) Arranjament de la font de Concabella.
- 8) Canvi enllumenat del local social d'Hostafrancs.
- 9) Barana via pública de les Pallargues.
- 10) Modificació de la tanca de la pista de Sisteró.
- 11) Arrebossada de la paret del frontó del Canós.
- 12) Obra d'evacuació d'aigües del nou local social de Pelagalls.
- 13) Mobiliari urbà per a Ratera.
- 14) Arrebossada de parets interiors local social de Montcortès.

20 d'octubre. Elecció dels membres de la mesa electoral per les eleccions al Parlament de la Generalitat de Catalunya, mitjançant sorteig.

24 d'octubre. Ple extraordinari de l'Ajuntament.

Isidre Gomà i Gabernet, nou regidor de l'Ajuntament.

Presa de possessió del regidor del grup CiU, Sr. Isidre Gomà Gabernet.

Elecció d'Alcalde

En aquest punt el Sr. Secretari manifesta que, de conformitat amb l'establert a la llei del Règim electoral, es fa necessari nova elecció d'alcalde i són candidats els Srs. Regidors que varen encapçalar les diferents llistes que es presentaren a les darreres eleccions.

El Sr. Alcalde en funcions sol·licita, dels portaveus dels grups d'Esquerra Republicana de Catalunya i Independents de la Segarra si presenten candidatura, manifestant que renunciïn respectivament a presentar la mateixa.

El Sr. Adrià Marquilles i Bernaus, com portaveu del grup de Convergència i Unió, fa constar que presenta la seva candidatura a Alcalde en nom del seu grup.

Igualment manifesta si els Srs. Regidors desitgen portar a terme l'elecció en vot secret o a mà alçada, contestant que ho faran a mà alçada.

Posada a votació la proposta d'elecció d'Alcalde amb un sol candidat, el Sr. Adrià Marquilles i Bernaus, en nom del grup de Convergència i Unió i dona el següent resultat:

Vots a favor: quatre dels Srs. Regidors del grup de CiU.

Abstencions: tres, dos dels Srs. Regidors del grup d'ERC i un del grup d'INSS.

Queda elegit doncs, Alcalde dels Plans de Sió, el Sr. Adrià Marquilles i Bernaus, el qual tot seguit procedeix a prometre el càrrec i pren possessió del mateix.

En aquest punt, en primer lloc el Sr. Alcalde adreça unes paraules en record del seu antecessor, Sr. Francesc Buireu i Rovira. Tanmateix, fa constar la voluntat de continuar en la tasca de millorar les localitats del municipi, la qualitat de vida dels seus habitants, així com incentivar les activitats culturals i socials que ja s'estan portant a terme, sol·licitant la col·laboració de tots els regidors, agraint el seu suport, entenent, així mateix, l'abstenció com un vot de confiança en la tasca que portarà a terme.

21 de novembre. Comissió de Govern.

Concessió de llicències d'obres:

- Martí Fontanellas, de Pelagalls.
- Miquel Cucurull, de Concabella.
- Josep Maria Huguet, d'Ossó de Sió.
- Josep Piqué, de les Pallargues.
- Adrià Marquilles, de Sisteró.
- Endesa

- Empresa Pisingas S.L., Concabella.

Adquisició material informàtic per tal de modernitzar la secretaria de l'ajuntament, d'acord amb els serveis tècnics del Consell Comarcal.

Instal·lació d'una pàgina web pròpia de l'ajuntament, amb domini propi per donar a conèixer els recursos, activitats i altres serveis del municipi d'una forma pràctica i atractiva.

Informes d'Alcaldia

- Es proposa el trasllat de l'**arxiu municipal** a l'arxiu comarcal, donades les dificultats de conservació i les deficiències ambientals del recinte on està ubicat actualment.

- S'informa que s'han presentat actuacions al programa **FEDER** de la Unió Europea de tipus medi ambiental en diferents indrets del municipi, per un import de 227.000 euros.

- Constitució de la comissió local de la Concentració Parcel·laria, que haurà de resoldre les al·legacions i reclamacions que es presentin en l'àmbit de les seves competències.

- Es valora molt positivament la bona acollida que ha tingut la iniciativa municipal de portar a terme, d'una forma generalitzada i coordinada, la neteja dels cementiris municipals.

- S'informa que s'està inventariant el fons pictòric municipal, a fi de tenir degudament catalogat el mateix i que amb les millors obres es portarà a terme una exposició itinerant, organitzada conjuntament amb el Consell Comarcal de la Segarra.

- Es posa en consideració la possibilitat d'establir el **dia del municipi**, que haurà de servir per agermanar els veïns dels pobles dels Plans de Sió, recordar efemèrides i esdeveniments personals importants, així com el reconeixement d'activitats efectuades dins l'àmbit municipal.

PASQUAL MARAGALL, NOU PRESIDENT DE LA GENERALITAT

Les eleccions del 17 de novembre al Parlament de Catalunya van donar la sorpresa en guanyar, per la coalició d'esquerres, un govern tripartit, compost per PSC, ERC i ICV. Aquest fet ha donat com a resultat que CiU, que fins ara havia estat al govern, ara estarà a l'oposició.

Fa 23 anys de les primeres eleccions democràtiques en què fou elegit Jordi Pujol, en aquestes ja no es presentava. La majoria de mitjans de comunicació autonòmics i estatals han dedicat espais per homenatjar la seva dedicació.

Els resultats del municipi són els següents: De 518 electors han votat 388, al voltant d'un 75%. Hi havia, sorprenentment, 14 candidatures i l'ordre de vots és:

CiU 214, ERC 106, PSC 27, PP 25, ICV 10, i la resta no obté representació parlamentària.

LA CONCENTRACIÓ MÉS A PROP

L'empresa encarregada de realitzar la concentració, ha anat convocant tots els propietaris per comprovar si totes les finques afectades estan correctes de característiques i dimensions. A la vegada, s'ha demanat les zones que cada propietari prefereix que tingui la terra concentrada.

LA SEMBRA

La saó d'aquest any, deguda a les pluges sovintejants, ha complicat la sembra. Alguns van haver de sembrar amb el terreny tou i han deixat la superfície bastant xapullada. També una "cuba" de purí va quedar clavada als afores de les Pallargues i per poder-ne sortir van haver de buidar-la vora del camí.

LLEIDA ÉS LA PROVÍNCIA ON ES MENJA MILLOR

Segons una enquesta realitzada pel Departament de Sanitat, som els catalans que consumim més cereals, fruita, verdura i hortalisses. També som els primers en consum d'embotit, ous i peix. El baix consum de rebosteria, respecte altres indrets, és considerat positiu. La província es troba al capdavant del consum dels aliments considerats de la dieta mediterrània, com l'oli d'oliva, fruita, enciam, hortalisses i peix.

AAP I LES FIRES

L'Associació d'Amics de l'arquitectura Popular ha organitzat unes jornades al Segrià sobre aquestes construccions ruralstradicionals, amb conferències, una taula rodona molt concorreguda i una visita a la comarca. També han participat aquest any a la fira del torró a Agramunt, en la sala de Plens de l'Ajuntament amb una recull d'imatges del terme i a la

fira d'artistes i treballs artesans de Tàrrrega, amb l'objectiu d'anar conscienciant que són unes construccions amb valors culturals, arquitectònics, etnogràfics. Actualment s'està fent l'inventari del terme de les Pallargues.

EL CAMP D'ATERRATGE CADA DIA MÉS A PROP

El Municipi dels Plans de Sió pot fer un canvi radical si es confirma el projecte d'ubicar un aeroport. El dia 28 de desembre, va haver una reunió per desencallar el tema del camp d'aviació a les terres de Lleida. La situació a Alcarràs fou desestimada pel nou govern tripartit per motius mediambientals i ja s'ha encarregat un estudi d'impacte ambiental en la zona de l'antic camp d'aviació de la guerra civil, prop dels Quatre Camins. Ja s'està pensant en convertir els dos castells propers, el de Montcortès i el de l'Aranyó en hotels de l'aeroport.

LES MAJORALES BIMENSUALS A LES PALLARGUES

A partir d'octubre es va fer un nou ordre per l'organització de les majores –cada vegada més és col·laboració familiar–. Van començar Roser de cal Mora i Teresina de cal Canet; han continuat la Dominica de cal Vilaseca i la Carme de cal Serra, que han fet l'ornamentació de l'església pels dies de Nadal.

FESTA ESCOLA DE LES PALLARGUES

Els dies de Nadal es comencen amb la festa de fi de trimestre de l'alumnat de l'escola de primària. Les mestres van preparar una obra de teatre titulada *Sopa de pedra* on es va poder veure els futurs actors que ens van fer passar una bona estona. Després va haver una cantada de nades dels diferents cursos. I per acabar i per començar a preparar-nos per aquestes festes, ja es van poder tastar els torróns i altres dolços, invitant a tot el públic assistent.

Els integrants de la junta de classificació de terres.

NOTÍCIES D'HOSTAFRANCS

El dia 26 de desembre, dia de Sant Esteve, a Hostafrancs, a les vuit del vespre, la sala del cafè es va omplir de gent per celebrar el ja tradicional Bingo benèfic. Amb les taules plenes de begudes refrescants, cava i torrons, tots els presents estaven molt atents escoltant com es cantaven els números de Bingo, per a la vegada cantar les Línies i Bingos corresponents. En total se'n van fer sis. Unes lleties ens servien per tapar els números, ja que els cartrons havien de ser reutilitzats. Les Línies, es pagaven amb ous, torrons i neules i els Bingos amb diverses mercaderies. Més ous, fruita, llonganisses, més torrons, cava, estalvis per la taula, plats,... i, per l'últim, un pernil! En total es van arregar 861 euros que, juntament amb els 880 euros de l'any passat, serviran per començar les obres de restauració de l'ermita de Sant Bartomeu que hi ha al cementiri.

El dissabte dia 3 de gener, a les 6 de la tarda, va venir el patge Fumera a la sala del cafè, acompanyat del seu ajudant per a recollir les cartes que els nens enviaven a Ses Majestats

El pessebre d'enguany instal·lat als carrers d'Hostafrancs.

els Reis Mags. En aquest acte també hi va ser present la Dúnia, una contadora de contes, que va explicar el conte «Abi Yoyo» on tots els menuts i no tan menuts van escoltar amb molta atenció. Tot això es va acabar amb coca i xocolata per a tothom. Aquest acte va ser organitzat per l'Associació de Dones d'Hostafrancs.

Per últim, el dia 5 de gener, els Reis Mags van aparèixer per Hostafrancs, després de deixar regals al Canós i a Concabella. Cal destacar que tot i que van fer esperar una mica els nens del poble, van ser molt generosos conclouent d'aquesta manera els actes de les festes nadalenes.

Els nens i els Reis a Hostafrancs.

L'ASSOCIACIÓ DE DONES D'HOSTAFRANCS

El dilluns 4 d'agost, a les 7 de la tarda, vam organitzar una xerrada sobre el reciclatge amb la Sra. Núria, tècnic de Medi Ambient del Consorci de la Segarra. El tema va ser "No llencis l'oli a l'aigüera". Tot un tema prou interessant per les mestresses de casa, ja que és una acció molt repetida i equivocada a la vegada. El resultat d'aquesta xerrada va ser la demanda, per part de les associades, d'un contenidor per l'oli cuit. Una empresa de Tàrrega ens el va portar i el té a la nostra disposició el Sr. Ramon Sans "El Ferrer d'Hostafrancs".

Tenim pendent la visita a l'Abocador de Cervera, cap a la primavera farem aquesta sortida, amb totes les persones del municipi que estiguin interessades. També la Sra. Núria ens va facilitar un número de telèfon, 902 077 088, al qual podem trucar per tal que vinguin a recollir tot el rebuig que no podem llençar al contenidor verd. Per acabar, donar les gràcies a la Sra. Maite, coordinadora del Consell Comarcal de la Segarra, per la bona atenció rebuda.

La Sra. Núria, tècnic de Medi Ambient del Consorci de la Segarra, efectuant la seva xerrada sobre el tema «No llencis l'oli a l'aigüera».

Vàrem dur a terme, els dissabtes 11, 18 i 25 d'octubre, el taller "Reforcem la Memòria", amb el suport de la Generalitat de Catalunya, el departament de Benestar i Família de Tàrrega, amb la psicòloga Sra. Sílvia Aguilera. Ella ens proporciona un seguit d'exercicis i activitats per tal d'estimular la memòria que sempre va bé i, al mateix temps, són amens i divertits.

DEFUNCIÓ

El passat dia 16 de novembre va morir, a Barcelona, a l'edat de 54 anys, Maria del Carme Ocaña Garcia; més coneguda pels veïns dels Plans de Sió com «la Mari Golanor», la qual va participar i alegrar moltes de les nostres Festes Majors amb el seu grup d'animació «Abracadabra».

La M^a del Carme Ocaña en una de les seves actuacions als nostres pobles.

La psicòloga Sílvia Aguilera va proporcionar un seguit d'exercicis, amens i divertits, per tal d'estimular la memòria

JAUME ESPUNYES TORNA A EXPOSAR A LES PALLARGUES

Des que va fer la primera exposició en aquesta sala, no ha parat de treballar. En l'exposició hi havia figures de guix que han estat pintades minuciosament, també amb una tècnica semblant hi havia obres per decorar parets, il'obra de més relleu era la restauració de les imatges del betlem de l'església, que amb la seva traça ha fet que aquestes escultures tornin a tenir actualitat.

Un detall de l'exposició.

DEFUNCIÓ

El passat dia 15 de gener va morir a Agramunt, a l'edat de 82 anys, Lluís Pons i Serra.

La mort d'en Lluís ens ha agafat amb aquest número pràcticament enllestit. En el proper intentarem explicar a bastament la vinculació amb el nostre municipi i més concretament amb Coses Nostres.

Aquí tan sols volem deixar constància del seu traspàs i donar el condol als seus familiars.

REVISTA S'IO

Dia en què es va inaugurar l'exposició.

Hostafrancs: 1r aniversari

C.V.

Jocs i festes per a tots,
al casal dels jubilats,
Hostafrancs us hi espera
a passar un «rato» llarg.
El 26 de novembre
una sorpresa en van trobar,
en arribar tots els avis
no sabien on mirar.
Què passa avui aquí
que està tot engalanat,
caramels damunt la taula
i una espelma per bufar,
un petit detall tenien
i un cartell per poder aclarar.

Emocionats deien
quina pensada més gran,
un a un quan arribaren
els ho anaven explicant.
Els vàrem dir per fer una foto
i tots s'aixecaren a l'instant;
després, altre cop a la taula
a fer el «Sisillo» ben trempats.
Quan ja són prop de les vuit
el rellotge van mirant,
primer l'un, després l'altre,
cap a casa van tornant.
I ara només us vull dir
que això sigui per molts anys.

Miquel Tomàs Puig

El Miquel va néixer i viu a Concabella. Dins del municipi és una persona singular. Ell fa coses que als Plans de Sió ningú més no fa. Inventar!

Per uns moments fem com si tornéssim a l'escola.

– Què et sembla si comencéssim amb un test?

– Sí

– Què va inventar Graham Bell?

– El telèfon, no?

– I Gutemberg?

– La impremta.

– Marconi?

– Com se'n diu d'això... Sí, la ràdio.

– Narcís Monturiol?

– El submarí.

– Els germans Lumière?

– El cinema.

– El doctor Fleming?

– La penicil·lina.

– Madame Curie?

– La radioactivitat.

– Alfred Nobel?

– La dinamita.

– Thomas Alba Edison?

– La bombeta elèctrica i mil més.

– I, per últim, Miquel Tomàs Puig?

– L'elevador autoregulable, la taula regulable en altura, l'esprai marca regates, compartit amb una altra persona.

– Molt bé!, has tret un 10. Miquel, t'agradaria que en el futur a les escoles o instituts el teu nom figurés entre un llistat d'inventors cèlebres?

– Sí, és clar; però això és una cosa que s'ha de treballar amb el temps i s'ha de reconèixer.

– Què creus que suposaria aquest fet?

– Seria un reconeixement d'un treball dur durant molts anys.

– Quin creus que ha estat el millor invent de la història?

– N'hi ha molts. Això és molt relatiu, l'electricitat n'és un d'ells. L'automoció. N'hi ha tants...

– Espanya és un Estat que no ha cuidat massa la investigació i s'ha oblidat dels seus inventors. Molts, per a poder desenvolupar les seves idees, han tingut que emigrar cap a l'estranger. Ja Larra, en el segle XIX, va ironitzar amb la frase "Que inventen ellos". Com creus que s'hauria d'enfocar tot això?

– És clar, primer a les escoles. L'Estat hauria d'ajudar més a les escoles i a les Universitats. Després, donar ajudes més directes i sense burocràcia.

– D'on et ve aquesta vocació d'inventor?

– Això és una cosa espontània. Junt amb el meu germà que va apagar un apaga burilles. Em vaig animar i aquí estic.

– Quins invents has patentat o es poden atribuir a la teva persona?

– L'elevador sense motor, l'elevador autoregulable, la taula de reposició i el marca-esprai que, com he dit abans, és un invent compartit.

– Descriu-nos breument un dels teus invents.

– L'elevador autoregulable és un sistema per treballs de poca alçada compost d'un mecanisme molt simplificat en comparació als elevadors del seu segment, abaratint els costos de producció i de venda al públic.

– Quins projectes tens entre mans?

– Acabar de desenvolupar els productes existents i preparar la xarxa de distribució mitjançant el sistema de venda tradicional (viatjant) i a través d'Internet.

– Es pot viure d'aquests invents? Creus que algun dia podràs viure dels teus invents?

– Sí, de fet hi estic vivint. L'única manera de viure d'un invent és comercialitzant-lo.

– Per donar-te a conèixer vas participar en una Fira. La Fira d'inventors de Vilanova i la Geltrú. Explica'ns aquesta experiència.

– Sí, es tracta de Galàctica, de Vilanova i la Geltrú. Es fa a finals d'estiu. Dura quatre dies. Hi van haver 160 expositors. Va ser una experiència molt positiva donat que ajuden al coneixement i a la comercialització del producte. Et faciliten el contacte amb empreses i amb un cost de participació a la Fira, molt baix. A la fira de l'any 2001 em vaig endur quatre premis i entre ells la patent de l'any que el concedeix l'Oficina Espanyola de Patents i Marques.

– Concabella és un bon lloc per portar a terme els teus projectes?

– Sí, és un lloc tranquil, ben comunicat i amb costos d'establiment ben barats.

– Com veus el municipi dels Plans de Sió?

– El veig un municipi actiu.

– Utilitzes Internet?

– Sí, sobretot el correu electrònic.

– Tens una pàgina web, oi?

– Sí, ja està activada. Tothom que vulgui la pot consultar. És www.http.mitopu.com

– Per acabar, unes preguntes sobre el teu perfil humà. Què fas en el teu temps lliure?

– Desenvolupar productes nous.

– T'agrada la música?

– Sí, bastant.

– Un disc.

– Joan Manuel Serrat m'encanta.

– Un llibre.

– *Manual del Inventor*, de Pep Torres. És fantàstic.

– Una pel·lícula.

– Shin-Shan.

– T'agrada viatjar?

– Sí, però no tinc temps. M'agradaria molt fer-ho.

– Un lloc.

– Pals, a Girona.

– Un plat.

– Una fideuà.

– Moltes gràcies, Miquel.

Experiències inoblidables

Antoni Pinós i Mercè Mas

Tot va començar el dia que ens vam decidir acollir un/a nen/a sahrauí durant les colònies d'estiu. A partir d'aquí, la primavera del 2003, vam començar a interessar-nos del què s'havia de fer per poder ser una família acollidora (omplir una documentació, anar a l'Ajuntament perquè financés el viatge del o la sahrauí,...).

El dia 3 de juliol, a les 8 de la tarda, ens esperàvem a Cervera totes les famílies que havíem decidit passar l'estiu amb algun/a nen/a sahrauí. Quan arribà l'autocar, van començar a distribuir els nens que tocava a la Segarra. Baixà de l'autobús una nena de 9 anys ben adormida; ens diuen que es diu Sel-lembouha i que passarà l'estiu a Cal Cardoní de Torà.

L'estiu va ser curt, encara que hem de reconèixer que els primers dies se'ns van fer una mica llargs, donat que era la primera vegada que la nena sortia dels campaments i només parlava "hassania", un dialecte de l'àrab. Passats els primers quinze dies d'adaptació nostra i seva, l'estiu va ser com un somni. De sobte ens vam trobar al dia 2 de setembre, dia en què la Sel-lembouha tornava al seu país (bé, no és el seu país), volem dir on viu, als camps de refugiats Sahrauis prop de Tindouf (Algèria).

En aquests campaments hi viuen, o

més ben dit, hi malviuen uns 200.000 refugiats des de fa uns 30 anys, distribuïts en quatre campaments o "Wilaies": El Aaiún, Auserd, Smara i Dajla. A cada Wilaia hi ha cinc o sis dahires i aquestes es divideixen en quatre barris. La Sel-lembouha és de la Wilaia d'Smara i dins d'aquesta és de la dahira "Hauza" i del barri 3.

Al desembre vam voler visitar i conèixer la família de la Sel-lembouha. En aquest viatge vam viure de prop la dura vida que hi ha a la Hamada Argeliana, lloc on viuen els refugiats sahrauis. Aquesta zona és desèrtica, on no creix absolutament res i les temperatures a l'estiu són molt altes (arriben als 50° C).

No va ser un viatge turístic, perquè la seva vida és molt diferent a la nostra realitat: viuen en haimes, tendes de campanya; no tenen llum, només la que poden fer amb una bateria de cotxe connectada a una placa solar; escassetat d'aigua, no hi ha aigua corrent, només tenen un dipòsit d'uns 100 litres que un camió cisterna passa a omplir-lo un cop per setmana; dificultats de mobilitat entre els campaments, no hi ha serveis d'autobusos, ni carreteres...

En aquests campaments hi ha moltes carències, però disposen d'uns serveis mínims (escola, centre sanitari, ajuntament) fruit de l'ajut humanitari i sota el govern a l'exili de la RASD (República Àrab Sahrauí Democràtica).

No anàvem a trobar els serveis d'un hotel, però ens vam topiar amb un poble pobre, però molt hospitalari i generós, el qual ens va oferir tot allò que tenien i més.

Els gairebé cinc dies que vam viure als campaments van ser tota una festa de benvinguda i tota la família i veïns de la Sel-lembouha van estar amb nosaltres i per a nosaltres.

Aquesta gent viu amb l'esperança de tornar algun dia al Sàhara Occidental, al seu país lliure de l'opressió del Marroc. Des d'aquí els donarem tot el suport que els puguem oferir.

Els Plans de Sió vist pels joves

Amb unes setmanes de retard –havia estat convocat per l'11 de setembre–, es va fer el lliurament dels premis als concursants del premi «Els Plans de Sió vist pels joves».

La participació d'enguany va ser força nombrosa, i a continuació publiquem algunes imatges de l'acte d'aquest lliurament, que s'efectuà el dia 26 d'octubre de 2003, amb la presència d'autoritats municipals i locals i membres de l'AMPA de les Pallargues.

Val a dir que els premiats s'endugueren una estatueta, obra de l'escultor de Puigverd Ramon Guixé.

Els assistents al lliurament de premis.

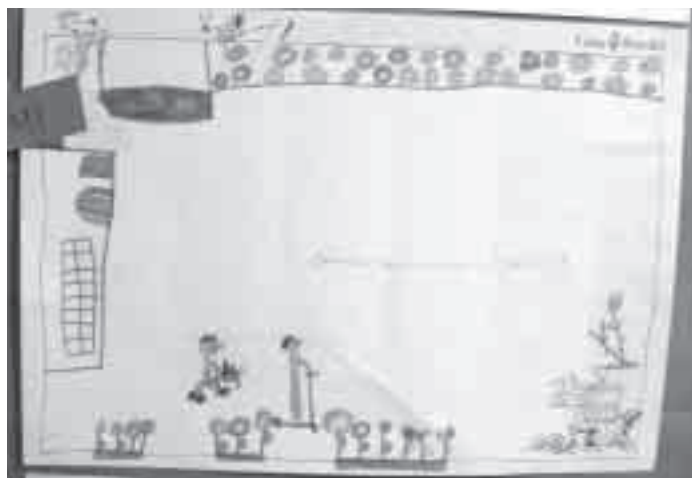
Dolors Brescó, tinent d'alcalde de l'Ajuntament, entregant el premi a un guanyador.

Un moment de l'acte.

*1r premi d'1 a 5 anys
Leonardo Calvo Alba
Les Pallargues*

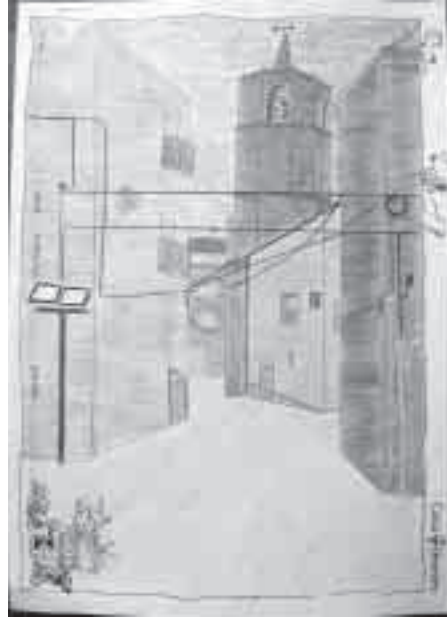
*2n premi d'1 a 5 anys
Ada Carrillo Laguna
Mont-roig*

1r premi de 6 a 7 anys
Mariona Seró Vilaseca - Les Pallargues

2n premi de 6 a 7 anys
Pau Rovira Tudó - Les Pallargues

1r premi
d'11 a 13 anys
Adriana
Alba Escanilla
Les Pallargues

2n premi
d'11 a 13 anys
Aida Boncompte
Espunyes
Les Pallargues

1r premi de 8 a 10 anys
Roger Bosch Caus
Sisteró

2n premi de 8 a 10 anys
Arnau Hernández Vilaró - Hostafrancs

Pere Calders o de cròniques subtils més o menys ocultes

Josep M. Pinós i Vall

La persona

Diuen les històries de la literatura catalana, de la guerra civil, de l'exili i també la pàgina web de la Gran Enciclopèdia Catalana () que Pere Calders va néixer a Barcelona el 1912 i hi va morir el 1994. Escriptor, periodista i dibuixant. Estudià a l'Escola Superior de Belles Arts. Es donà a conèixer a "L'Esquella de la Torratxa" (1936), revista que dirigí durant la darrera època amb el seu cunyat Avel·lí Artís i Gener. El 1936 publicà un primer recull de contes, *El primer Arlequí*, i la novel·la *La glòria del doctor Larén*. El 1938 fou finalista del premi Crexells amb la novel·la *Gaeli i l'home déu* i escriví la crònica de guerra *Unitats de xoc*. Arran de la guerra civil s'exilià a França, i després, a Mèxic, on residí fins el 1963. Hi fundà, amb Josep Carner i Agustí Bartra, la revista "Lletres", redactà "Fascicles literaris" i col·laborà en "La Revista de Catalunya", "La Nostra Revista" i "Pont Blau". El 1954 guanyà el premi Víctor Català amb el recull de contes *Cròniques de la veritat oculta* (1955), considerada la seva obra més significativa, la qual, juntament amb *Gent de l'alta vall*, 1957, *Demà a les tres de la matinada*, 1959 i *Aquí descansa Nevares*, 1967, constituí el volum *Tots els contes* (1968). Posteriorment publicà *Invasió subtil i altres contes* (1978), *Tot s'aprofita* (1983), *De teves a meves* (1984), *Un estrany jardí* (1985) i *L'honor a la deriva* (1992) i les novel·les *L'ombra de l'atzavara* (1964) i *Ronda naval sota la boira* (1966), i un recull de les seves col·laboracions en revistes i publicacions. L'any 1979 el muntatge teatral *Antaviana* del grup Dagoll Dagom, sobre peces de la seva narrativa, aconseguí un èxit extraordinari de crítica i públic i desvetllà un nou interès per la seva obra, que assoleix, amb la combinació de la fantasia i de l'humor, un extraordinari to líric. Premi d'Honor de les Lletres Catalanes el 1986 i Premi Nacional de Periodisme el 1993.

El mite

Pere Calders pot ser d'aquells escriptors que recomanes als lectors juvenils i/o adolescents i si no hi entren, com pot passar amb aquells lectors més acos-

tumats a la literatura klee-nex, ja no els tornes a recu-perar més. Calders no és de lectura fàcil tot i que a mi em va arribar al batxillerat i de seguida em va enganxar. Vaig començar llegint *Tria personal*, editada per "Llibres a mà", una iniciativa conjunta d'Edicions Destino i Edicions 62. Tan gran va ser l'impacte rebut que ja no he parat de llegir-lo i rellegir-lo. En aquell viatge memorable que els mem-bres de "Tirant al blanc" vàrem fer a Barcelona per mirar de lligar alguns articles, teníem la intenció de visitar-lo; malaura-dament no va ser possible i només vàrem poder parlar amb en Tísner i en Xavier Benguerel, tot i que el company de fatigues en Magí Jovell, aleshores estudiant d'Història a la Universitat de Barcelona, ens va oferir el seu pis –un autèntic pis d'estudiants, més proper al pis de la sèrie *Els joves*– per fer-hi estada els dies que volguéssim. Ens vàrem quedar amb les ganes. L'altra dada clau a propòsit de Calders s'esdevingué a finals del 2000 arran de la presentació al CCCB de l'exposició "Els miralls de la ficció". Els que hi anàrem capírem que l'exposició pretenia potenciar la imatge d'un Calders més complex i incisiu del que els tòpics han divulgat, a través de dos recorreguts que s'anaven entrelaçant: d'una banda, l'explicació documentada de la seva trajectòria personal i literària en les seves diferents etapes i els seus múltiples aspectes i, de l'altra, la presentació del seu món literari amb la recreació de vuit escenaris diferents: la casa, el jardí, el teatre, el rellotge, les mans, els invents, els crims i els naufragis. I és que l'univers literari de Calders és un univers ric, complex i profundament imaginatiu, que ens retorna, com un mirall, una imatge pertorbadora de la realitat humana. La mirada irònica i tendra alhora, que Calders projecta sobre aquesta realitat, no pot amagar la reflexió incisiva a què ens convida sobre les contradiccions, les

paradoxes i els absurds que envolten allò que se'ns vol presentar com a veritats absolutes, principis inalterables o grans seguretats.

L'obra

Comenceu pels contes breus, continueu per la resta de contes i acabeu amb les novel·les. No us en penedireu. Vet aquí un petit tast de la primera opció.

Confessió: La meua estimada em va dir que un pit sí, però que l'altre no, perquè el tenia emparaulat. Geniüt i egoista, vaig perdre l'únic que quedava disponible.

Venim de la pols: Van excavar davant de casa seva. No volien dir-li si feien una piscina o la base d'una glorieta. "Es tracta d'una sorpresa", responien a cada pregunta d'ell. I ho fou, perquè quan van completar les mides li donaren allò que se'n diu cristiana sepultura.

Discreció: Van convidar-lo a pensar i digué que no volia donar molèsties, que ja pensaria a casa.

Els bons costums: El cavall, desorientat per una malapta estirada de la brida, va fer un bot i el cavaller caigué en mala posició. El genet es va trencar una cama i el cavall, convençut que complia un deure pietós, va rematar-lo amb una forta guitza a la nuca.

Ars poètica: Li va sortir una rima preciosa, d'aquelles que poden salvar un poema. Però havia nascut vídua, abandonada de parella que la justificqués, i es va quedar sola a final de ratlla, sense que cap llei mètrica acudís al seu socors. Si no s'hi troba remei, coses així ens amargaran la vida.

Meteorologia aplicada: Fa temps, van pagar-me amb un taló sense fons d'un Banc de Boira. Gràcies a no haver-lo pogut cobrar, he gaudit sempre de clarianes.

NOTA: el proper CLÀSSIC serà el poeta dels tres noms.

4a Jornada Literària als Plans de Sió de Temps d'Escola

HOSTAFRANCS, 15-11-2003

Josep M. Pinós
Elena Melo

Tal i com ja acostuma a ser habitual per aquestes dates, va tenir lloc el passat 15 de novembre i al Local Social d'Hostafrancs, la 4a Jornada Literària, en aquest cas sota el lema de *Temps d'escola*. Amb l'assistència de quasi tots els literats i d'un nombrosíssim públic que ens va acompanyar al llarg de tot el dia –des de les 10 del matí fins a les 9 del vespre els més agosarats– es van anar succeint els diversos apartats previstos.

SESSIÓ DE PRESENTACIÓ I BENVINGUDA

Aquesta Sessió es va estrenar amb la Dolors Bescó, Tinent d'Alcalde de l'Ajuntament dels Plans de Sió i Alcaldessa Pedània d'Hostafrancs i va anar seguida de la intervenció d'en Josep M. Pinós i Vall, Coordinador d'aquesta 4a Jornada. La benvinguda institucional i la justificació de continguts són les millors maneres de començar una nova Jornada.

SESSIÓ LITERÀRIA

En absència d'en Tonet Anguera,

Sessió de presentació i benvinguda.

Pep Moreno va llegir els seus poemes, sempre escaients i idonis per a l'ocasió. Seguiren els poemes de la Teresa Bertran, sempre entranyables; l'acció d'en Joan Borda, sempre a punt amb els seus poemes minimal-repetitiu; el text futurista i extremadament realista d'en Manel Canals; els textos de la Mercè Castellón, senyorejats per la lectura d'en Pep Moreno; el conte

històric i nostàlgic d'en Ramon Catafau; les extraordinàries històries dels protagonistes de *Ciudadans* de l'Octavi Egea; els sempre suggeridors poemes de la Carme Estadella, alguns també llegits per Pep Moreno; la profunditat si no estilística sí ètica dels poemes d'un vell amic retrobat, en Gimondy; la calidesa i dolcesa dels poemes de la Glòria Judal; la variació i sentimentalisme dels textos de la M. Dolors Orobitg; la magnanimitat i saviesa dels

Una de les accions de la 4a.

En Josep Mora i en Julián González ens varen ajudar a obrir l'exposició «Fuga de nivells» de QUARTdeDOS.

poemes d'en Jordi Pàmias; la frescor i candidesa dels poemes de la Conxita Rabassa; les publicacions més recents d'en Josep Maria Rexach; la rebel·lió i intransigència dels textos d'en Josep Solans i la senzillesa de les poesies de la M. Claustre Tomàs.

LECTURA COMEDIOGRÀFICA

Després d'un esmorzar copiós i merescut –fora d'horari, ja–, el Floriacus Grup Teatre, a quatre veus

Fragment de «Fuga de niveles».

(Glòria Judal, Mercè Castellón, Pep Moreno i Manel Canals i amb l'Alba Canals tenint cura del so), ens obsequià amb la lectura dramatitzada d'un conte d'en Manel Canals, *La gallina d'en Palou*; a la genialitat del conte cal afegir-hi el saber fer dels lectors de l'esmentat grup.

La Q art a.

LA LLIÇÓ

Com ja va sent habitual de les darreres jornades, tractem en aquest apartat el lema de la 4a Jornada sota la mirada d'aquells professionals que teoritzen sobre el tema; per un costat la Dolors Millán, professora de didàctica a la Universitat de Barcelona i emparentada familiarment amb el nostre municipi, que ens instruí sobre el món de l'ensenyament i la necessitat de

posar-se al dia i acomodar-se als nous reptes que es van plantejant; per l'altre costat, en Josep M. Prim, escriptor de gèneres diversos que està enllestint un llibre sobre les seqüeles actuals de l'ensenyament de l'època franquista a les terres de ponent a partir de l'entrevista a unes quantes desenes de personalitats ponentines: ens parlà en concret d'en Francesc Pané i d'Eduard Montiu. Fou precisament aquest últim, l'Eduard Montiu, advocat, autodidacte i participant de les Trobades d'Artistes, qui glossà la vida i obra d'en Ramon Turull, l'intel·lectual cerverí recentment traspasat.

FRAGMENTS DE TEMPS D'ESCOLA

Seguint amb el lema de la 4a, a primera hora de la tarda i després d'un dinar lloat per tots els comensals li tocà el torn al recordatori d'aquells fets viscuts en primera persona a l'entorn de l'escola. En Josep Coma recordà una petita malifeta infantil molt ben solucionada; la Rosa Fabregat recordà els anys autoritaris del franquisme; en Felip Gallart es recreà també en la poca cultura de l'ensenyament franquista; en Julián

González ens féu avinent els records del col·legi religiós; l'Elena Melo recordà la innocència passada i perduda; en Josep Pinós ens acostà els plantejaments conservadors i religiosos d'un mestre en època republicana; en Mateu Solé ens oferí un parell d'anècdotes, sempre iròniques, sempre punyents de la seva època infantil i, finalment, en Jordi Vila féu un repàs a la seva etapa escolar al compàs final de les notes dels *Pantalons curts i genolls pelats* del grup Els Pets.

TAULA RODONA

A continuació reunírem sis mestres que han passat per les escoles de les Pallargues i d'Hostafrancs: Dolors Piqué, Rosa Majoral i Eulàlia Viñes per un costat i Trini Camarasa, Josep Doménech i Maria Majoral per l'altre, respectivament. Era el moment d'evocar les històries d'escola amb les experiències d'aquests professionals que han desenvolupat la seva tasca en el nostre municipi: quants anys hi treballaren, com es trobaren l'escola, quins canvis apreciaren i propiciaren, perspectives de futur, etc., tot conduït per en Jordi Vila que vehiculà la Taula Rodona.

Un públic expectant durant tota la Sessió Literària.

PRESENTACIÓ

Enguany tornarem a lligar Jornada i Trobada d'Artistes gràcies a la presentació del llibre *Art, per a què?* que recull les ponències de la 5a Trobada de novembre de 2002, a càrrec del seu coordinador, en Josep Mora.

La Dolors Millán ens il·lustrà sobre didàctica i ensenyament.

CLOENDA

Tot seguit, diversos representants de l'Ajuntament dels Plans de Sió i del departament d'Ensenyament varen cloure la Jornada remarcant el gran interès que aquest esdeveniment havia despertat a Hostafrancs i animant els organitzadors a no defallir i a treballar per seguir oferint noves Jornades.

En Jordi Vila fou un dels lectors dels «Fragments de Temps d'escola».

L'alcalde dels Plans de Sió, l'Adrià Marquilles, i en Josep Doménech, en representació del departament d'Ensenyament, s'encarregaren de cloure la 4a.

El virtuós Josep Antoni Chic en un moment de la seva excel·lent interpretació.

A la cloenda es destacà el gran interès que aquest esdeveniment havia despertat a Hostafrancs i s'animà els organitzadors a treballar per seguir oferint noves Jornades

ACTUACIÓ MUSICAL

Com sempre, aquest cop també vam apostar per una actuació musical a l'hora de donar per acabada la Jornada. Vam tenir la sort de poder comptar amb en Josep Antoni Chic, excel·lent guitarrista i més amic. El professor de Conservatori de Montsó ens oferí un recital variat, viu i esplèndid que va deixar molt bon gust de boca a tots els assistents.

I ara toca continuar treballant per poder tenir enllestit el llibre i ser presentat a la 6a Trobada d'Artistes.

AGRAÏMENTS

És indubtable que sense ponents i literats aquesta activitat no tindria raó de ser, per tant el primer agraïment ha de ser per a ells. Al mateix nivell cal posar-hi també la Dolors Bescó, la seva ajuda, el seu suport incondicional i les seves dots d'organització feren la nostra feina molt més fàcil. Sens dubte, però, els agraïments més merescuts han de ser per a QARTdeDOS: ells organitzaren l'exposició *Fuga de nivells* i estigueren en tot moment al nostre costat: ells són, de fet, l'ànima de la Jornada.

A tots i a totes, moltes gràcies.

Val més tard que mai (II)

Albert Marquilles

Tot va començar amb la informació que se'm va publicar, en el núm. 224 de CN, sobre l'existència de dades inscrites en el nostre registre civil de desapareguts de la Guerra Civil; a partir d'aquí i donat el ressò mediàtic que posteriorment va tenir aquesta informació, que va suposar que aparegués tant a la premsa, ràdio, com televisió, i com que ja s'ha dit i escrit força sobre aquesta qüestió, l'únic que voldria aquí és plasmar unes breus reflexions entorn al fet de la recuperació de la memòria històrica.

En primer lloc, abans de res, crec que he de fer un agraïment a la Corporació Municipal dels Plans de Sió, per haver donat compliment a la sol·licitud que vaig efectuar el passat 30 de juny, en què instava a la col·locació d'una placa que deixés constància de la identitat de les 15 persones que es trobaven enterrades en una fossa comuna del cementiri de Sisteró-Pelagalls.

Aquesta sol·licitud sempre he entès que, a part d'ésser un acte de simple dignitat humana, perquè tota persona, per la pròpia condició de persona, té dret a rebre una sepultura digna; a més, procedia per llei. I és que després de la resolució adoptada unànimement en el si del Congrés de Diputats el 20 de novembre de 2002, en què es fa un reconeixement als desapareguts de la guerra civil, es diu literalment que *és un deure de la nostra societat democràtica procedir al reconeixement moral de tots els homes i dones que van ésser víctimes de la guerra civil espanyola, i s'insta a que qualsevol iniciativa que es dugui a terme en tal sentit, sobretot en l'àmbit local, ha de rebre el suport de les institucions.*

Igualment, vincula també en el mateix sentit, la declaració sobre la protecció de totes les persones contra les desaparicions forçoses, adoptada per l'Assemblea General de l'ONU, en la resolució 47/133 de 18 de desembre de 1992, ratificada per l'Estat Espanyol, i que insta a adoptar polítiques actives de reconeixement als desapareguts forçosos, condició que tenen tots aquests desapareguts d'aquí segons la mateixa

ONU, en tractar-se d'un conflicte civil.

A l'hora de fer una proposta sobre la forma de les inscripcions que haurien d'anar a la placa, vaig consultar amb més d'un historiador —entenc que ells són les persones més autoritzades en la matèria— i vam arribar a la conclusió que el més idoni seria una inscripció totalment asèptica i objectiva, que sense faltar a la veritat, es limités a deixar constància d'uns fets empíricament constatables, però que en cap cas haurien de servir per generar cap mena de susceptibilitat.

Crec que això s'ha aconseguit a bastament, del contrari no tindria explicació el que escrivia per exemple Joan Naboa en un article en el "Segarra Actualitat" del passat mes de desembre, en el qual curiosament tot i fer una contundent defensa al "monumento a los caídos" cerverí, acabava dient: *enhorabona a l'Ajuntament dels Plans de Sió, que, sàviament, no tan sols ha resolt el problema sinó que ha superat l'obstacle.*

El dia 1 de novembre es va fer la inauguració d'aquesta placa; fou un acte de memòria senzill, però molt emotiu, ja que hi acudiren diversos familiars d'aquells que hi estan enterrats, i que fins aquell moment desconeixien el seu parador.

De tot el que ha anat succeint després de la publicació de les dades, el que més m'ha commogut, ha estat el gran número de trucades i e-mails que he rebut de familiars d'aquelles persones i d'altres interessats en aquest tema; i on hom descobreix històries humanes realment increïbles, dignes de films com el del recent èxit "Soldados de Salamina" que fins i tot ha esdevingut candidat als òscars. Una d'aquestes històries que m'explicaren va motivar, inclús, una entrevista a la vídua nonagenària d'un dels desapareguts d'aquesta fossa, procedent de Terrassa, publicada al diari *9 nou* del Vallès el 5/04/03, i on a part de memorables vivències, explica que fins aquell moment mai no havia sabut on es trobava el seu marit, ni tan sols sabia si havia mort. Altres em comentaren, també, que s'havien creat el mite que els seus familiars desapareguts havien viatjat a Rússia, i... en fi, tot un llarg

etcètera que aquí em seria impossible d'enumerar.

El que crec que és evident, però, és el que en paraules de Miquel Roca es manifestava a *La Vanguardia* del 22/07/03, i és que entre totes les generacions passades s'ha fet un esforç tan important per superar el passat que s'ha arribat a l'absurd de voler-lo ignorar. Això és una barbaritat. Un país que no cultiva la seva memòria històrica té moltes possibilitats de repetir els mateixos errors del seu passat.

A part de tot l'esmentat, però, també penso que tal i com exposava un manifest publicat al diari *El País* l'11/06/03 subscrit per diversos professors de la Universitat Rovira i Virgili de Tarragona, sobre aquest tema, cal tenir en compte que tot i les múltiples facetes que es poden derivar de l'anàlisi d'un conflicte bèl·lic, hi ha també l'enfocament científic i tècnic de la qüestió; el llegat patrimonial d'una guerra és únic i no se n'ha d'excloure una part significativa.

Igualment, és vàlid i acceptat a tot Europa, la inqüestionabilitat de les restes del passat bèl·lic recent com a part integrant i fonamental del patrimoni; en efecte, ningú no dubta més enllà dels Pirineus, que camps de batalla, fosses, refugis i artefactes són patrimoni comú que ha d'ésser tractat científicament com a tal.

Per altra banda, aquest rigor científic, exigeix no diferenciar entre el mostrable i el no mostrable, sota qualsevol fal·làcia. Ningú no està autoritzat per erigir-se en sensor de l'acceptable o no acceptable del passat. No es pot excloure de la investigació, ni de l'anàlisi, ni de la divulgació, allò que algú, erigint-se en jutge, considera desagradable d'aquest passat.

En els seus inicis, parlant sobre tota aquesta qüestió amb una periodista, em va comentar que només aconseguint ajudar als familiars d'un dels desapareguts em podia considerar molt satisfet; a la pràctica han estat molts més, per la qual cosa no cal que digui com em sento.

I quant al fet de la col·locació de la placa, crec que d'alguna forma, suposa també el punt final (almenys per aquestes

persones) a una trista història que es va iniciar fa 65 anys, i que mai no hauria hagut de succeir. Tal i com digué un antic general soviètic, els pobles perden la dignitat quan entren en combat, i solament la recuperen quan enterren l'últim soldat.

Finalment, tan sols em resta agrair molt sincerament, l'acte de generositat extraordinari que durant 65 anys ininterrompudament han efectuat una sèrie de mans anònimes, portant flors a aquestes persones, sense ni tan sols preguntar-se qui eren, ni d'on procedien; solament els era suficient saber que el que els unia era la condició humana; gràcies a tots ells, perquè amb aquest detall han salvat part de la memòria.

Familiars dels desapareguts el dia 1 de novembre, junt amb l'autor del treball de recerca.

L'atenció (un escrit pedagògic)

Joan Martí Jovell

Ara, durant les vacances de Nadal, els nostres fills porten a casa l'avaluació del primer trimestre i nosaltres, els seus pares, insistim en què han d'estudiar i no ens adonem que no són les hores que estan davant dels llibres el que compta sinó l'atenció que hi posen. Una de les coses bàsiques per obtenir bons resultats és l'atenció.

No som conscients de la importància de l'atenció. Gràcies a ella, en un mateix fet es difereix des de l'excel·lència fins al fracàs més rotund, tant en els joves com en els adults; no hi ha edat per a la importància de l'atenció.

El valor més alt intel·lectualment i fins i tot un dels valors morals és el de poder parar atenció. Destaquem que l'atenció és voluntària; és la voluntat en la intel·ligència. La falta d'atenció té diferents particularitats.

Existeix la manca d'atenció o indiferència. Llavors, només hi ha impressions fortes i sobtades a les apetències animals que provoquen una reacció qualsevol. Aquest tipus de manca d'atenció també es troba en la desesperació, i en un cert grau en tota aflicció. El propi objecte, les causes del pesar, acaben per deixar d'interessar. Res no interessa.

La manca d'atenció mòbil, al contrari, està plena de vida i de moviment. Aquí

no es precisa impressions fortes sinó que els mínims incidents es capten al vol. Els peus assenyalen la impaciència per anar a buscar un espectacle nou, les mans toquen, agafen i deixen tots els objectes.

Una tercera forma de manca d'atenció és correlativa de l'atenció. La distracció del savi, del pensador, és un exemple exagerat. En aquest cas la ment no es troba ni dispersa ni atreta per cap forta impressió; tot al contrari, és ella la que li proporciona força a una impressió dèbil. El triomf de la ment consisteix en conferir interès a allò que de cap manera interessa.

Però diguem una altra cosa. L'atenció que anomenem travada arriba a paraitzar la ment (com ho fa sempre la sorpresa, l'ensurt). És molt cert que aquest estat és propici per a la fixació dels records, a causa de l'interès apassionat que provoca l'espera. Però no es pot concloure que el record sigui exacte i fidel. Les ments que posseïen aquesta mena de curiositat conserven sobretot el record de l'estat afectiu o de cop afectiu; però generalment, el record de la cosa és completament inexacte.

Tot art d'instruir sota aquest prisma consisteix en portar al jove de l'atenció travada a l'atenció lliure. Sobretot hem d'eliminar la por a no captar, la por a no entendre i, per últim, tot tipus d'emo-

cions. Per exemple, en el càlcul mental està clar que la por a equivocar-se empeny a l'error; la precipitació també. Tothom es decanta pel jove que redueix la velocitat, i per tant poques vegades s'equivoca, davant del jove que, per anar molt ràpid, s'equivoca sovint. De manera que l'estat de contracció muscular, senyal de l'atenció, també assenyalava el desig d'agradar, de l'ambició i, fins i tot, la bona voluntat, en última instància, s'ha de reduir i, si es pot, dissoldre. En alumnes molt bons i atents, sovint es poden apreciar senyals d'indiferència, sempre una certa tranquil·litat, sense inquietud; i és aquesta flexibilitat la que, a l'igual que en els exercicis del cos, permet l'autèntica velocitat. (No premis les dents). Existeix un excés d'atenció (sempre unit a l'ambició i a la timidesa) i que destrueix la pròpia atenció.

El regulador de l'atenció és la conducta. El seu efecte és només gimnàstic, però això no és poc. És precís que el jove manipuli i faci, almenys que parli (lectura). Aquests moviments alliberen l'organisme i, al temps que desplacen l'atenció, la manté en els mateixos límits. Llegir està bé, perquè és una conducta; és millor escriure i tornar a llegir.

Així, per acabar podríem concloure amb ganes de ser una mica radicals que tot fet pedagògic és atenció.

El Pare Noel a Sisteró.

Teatre de l'escola de les Pallargues.

Actuació musical a l'església de Pelagalls.

Actuació musical a l'església de Concabella, a càrrec d'un quartet de l'escola de cambra de Cervera.

SS.MM. els Reis d'Orient amb la mainada a Concabella.

14è Concurs de Pintura "Els Plans de Sió" «Homenatge a Francesc Buireu»

El diumenge 21 es van fer públics els resultats del 14è concurs de pintura, aquest any dedicat a la memòria de Francesc Buireu, encara que només havia un quadre titulat Homenatge, la resta no ho van tenir en compte, possiblement perquè no eren de la comarca.

1r Premi: Antoni Subirana, Les Pallargues cap al tard, amb una vista nord oest amb Mont-roig al fons.

2n Premi: Diego Reyes, Pelagalls, una visió des de Sisteró.

1r premi, modalitat lliure: Joan Espatx, Repós, amb una pintura hiperrealista d'objectes del món del pintor.

2n premi, modalitat lliure: Mercè Humedas, Ser o no ser. Un doble autoretrat en el taller, hi ha una pintura dins d'una altra pintura.

Acte de lliurament de premis, a l'Ajuntament: D'esquerra a dreta: Antoni Boleda, membre del jurat; Blanca Cuñé, representant del Consell Comarcal; Adrià Marquilles, alcalde dels Plans de Sió, i Ramona Rovira.

Segon premi
«Modalitat lliure».

«Homenatge», de Ramon Guixé. L'autor va plasmar en aquesta obra el seu homenatge particular a F. Buireu.

Primer premi
«Modalitat
Els Plans de Sió».

Art, per a què?

Josep Mora

El llibre es va presentar a Hostafrancs durant la Jornada Literària i és un recull de la 5a Trobada d'artistes. El títol del llibre planteja una pregunta delicada. Hi ha raons avui per estar en el món de l'art, quan és un treball tan poc rendible en una societat materialista?

L'artista ha de tenir uns mínims per viure i la cultura és deficitària des del punt de vista comercial. Xesco Grau resumia molt bé el que havia d'ésser l'art: *Per a mi l'art... és fer una cosa que sigui nova i que tiri endavant. Perquè això es produeixi, la persona ha d'investigar tot el dia i innovar, això implica temps total... un artista no acaba mai els estudis, ha de continuar aprenent... El treball d'artista és una forma de vida molt bèstia, la més apassionant, la fas, evolucions i comuniqués.*

El llibre consta de tres parts, més la trobada en imatges i les conclusions.

La 1a és sobre la unitat de les arts, amb un article de Montse Garcia sobre la mort de l'art i un debat amb la referència del modernisme on constructors, ceramistes, ferrers, forjadors, pintors, s'aplegaven per treballar en equip. Per què no es dona avui i per què la qualitat arquitectònica d'avui, amb les noves tecnologies, en general, dona un resultat tan discret, són punts que planteja la transcripció.

Art i revolta és la 2a part, planteja quins han de ser els objectius de l'art, amb exemples de com la societat civil pot fer pressió sobre el món polític per salvar un patrimoni abandonat. El fet que a la mesa hi hagués pintors, escultors i, a la vagada, gent del teatre i la televisió, va fer que hi hagués punts polèmics, com per exemple de com

arribar al públic. Pep Oriol diu: *L'estudiós investiga i el públic mira O.T. El públic se l'ha d'anar a estirar del sofà. Per ara no tenen la necessitat del que fem nosaltres.*

També hi ha un espai per l'autocrítica, per ser massa individualista. Els de més edat deien que abans els artistes feien més pinya, encara que fan obres de denúncia de temes actuals.

La pintura d'en Lluís Trepap abraça una bona part de la 3a part. Es va fer una exposició de la família –la muller Núria, la filla Marta i el fill Manuel–. Uns articles de Josep Garganté i

Portada del llibre de la 5a Trobada d'Artistes.

Ramon M. Puig parlen de la pintura i el mateix Trepap publica dos escrits, un sobre una conferència que va pronunciar i que qualsevol interessat en la història de l'art ha de llegir. El segon escrit parla de Tàrraga i del naixement de l'escola d'art amb un context social ben elaborat.

És un llibre fet amb molt d'amor, que conté molta informació i mostra molta passió que ben segur transmet si el llegiu.

Una altra artista targarina, Olga L. Pijoan, fou presentada per Pilar Parcerisas com una de les pioneres de l'art conceptual a Catalunya.

Aquest bloc acaba en una taula rodona sobre els 12 anys de pintura als Plans de Sió.

Després hi ha una explicació pràctica de com es fa la talla de fusta, de l'acció hivernacle que ha estat exportada en una població italiana en una exposició fixa. També l'altre acte pràctic fou l'execució d'un mural en la base d'una carrossa, que fou aixecada com un gran mural mòbil.

I s'acaba amb els punts consensuats de les conclusions, ja publicades en CN-224 ara fa un any.

Cal dir que la publicació fou dedicada a Francesc Buireu, com a impulsor d'aquestes activitats culturals en les quals volia *buscar les eines adients per aconseguir integrar les creacions dels artistes en la nostra vida i entorn quotidians.*

Per primera vegada, el llibre és editat per una editorial privada, Ed. Pagès, i la continuïtat d'aquesta col·lecció –ja en tenim cinc!– depèn de les seves vendes, per tant ens agradaria que el compréssiu o el regaléssiu. És un llibre fet amb molt d'amor, que conté molta informació i mostra molta passió que ben segur transmet si el llegiu. Feu-nos costat.

Dades meteorològiques del Canós

OCTUBRE '03

Màxima del mes: 26.5°, el dia 2
Mínima del mes: 0°, el dia 25
Oscil·lació extrema mensual: 26.5°
Precipitació total del mes: 100.8 mm.

NOVEMBRE '03

Màxima del mes: 18°, el dia 5
Mínima del mes: 1°, el dia 18
Oscil·lació extrema mensual: 17°
Precipitació total del mes: 40.5 mm.

DESEMBRE '03

Màxima del mes: 14.2°, el dia 6
Mínima del mes: -3°, el dia 23
Oscil·lació extrema mensual: 17.2°
Precipitació total del mes: 28.4 mm.

L'observadora: **Angelina Foix**

Mousse de formatge amb pernil dolç

per Ramona Esteve

Llista d'ingredients:

125 gr. de formatge cremós (tipus crema Cadí), 200 gr. de nata líquida, 3 fulles de gelatina, 2 cdes. de llet, 200 gr. de nata semi-muntada, sal i pebre de Caiena, 4 rodanxes de pinya natural, 100 gr. de pernil dolç en un tros, pernil dolç tallat fi, pa d'àngel.

Preparació:

Posar la nata líquida en un cassó, donar-li un bull, afegir-hi el formatge ratllat o a trossos i remenar fins que quedi fos. Abocar a un bol, addicionar-hi la gelatina fosa amb la llet, mesclar i refredar la crema envoltada amb gel.

Mentrestant, untar un cercle de 20 centímetres amb oli, empolsimar-lo amb sucre llustre i tapissar la base amb làmines molt fines de pa anglès.

Tallar a dauets tres talls de pinya natural i els 100 grams de pernil dolç.

Quan la crema tingui el punt de quallat, afegir-hi la nata semi-muntada, els dauets de pernil dolç i els de pinya, abocar en el motlle, allisar i cobrir la superfície amb làmines de pernil dolç. Passar-ho a la nevera fins que estigui ben quallat.

Presentació:

Per servir, caramel·litzar el pernil i decorar amb trossets de pinya i el pernil dolç.

A la recerca de la imatge

per Cristina González

La imatge anterior pertany a l'església de PELAGALLS.

Han estat molts els encertants, malgrat que la imatge era força difícil. Al sorteig que es va fer, va resultar guanyador Roger Bosch, de Sisteró, que s'emportà el premi corresponent. Aquesta vegada no va ser ni un «Chupa-chups», ni un mòbil Movistar, ni una entrada pel Camp Nou... Sorpresa, sorpresa...

Si coneixes aquest racó del nostre municipi, ho pots comunicar a l'ajuntament o a Cristina González de les Pallargues (973 52 01 83), abans del 15 de març.

Sota aquest balcó, diuen que alguns dies donen regals de franc, però tan sols als hostes. Us recordem que, entre tots els encertants, se sortejarà un premi.

imatges

Per recordar

